

Technické podmienky prevádzkovateľa lokálnej distribučnej sústavy

HTMAS s.r.o.

Základné ustanovenia

Uvedený dokument bol vypracovaný na základe ustanovení § 2 Vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 337 z 13. júla 2005, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o rozsahu technických podmienok prístupu a pripojenia do sústavy a siete a pravidiel prevádzkovania sústavy a siete.

Ustanovenia a technické špecifikácie spolu s technickými pravidlami a podmienkami uvedené v tomto dokumente sú prispôsobené rozsahu a podmienkam prevádzky lokálnych distribučných sústav. Z uvedeného dôvodu nie sú v dokumente rozoberané tie body technických podmienok podľa § 2 vyhlášky č. 337/2005, ktoré nie sú pre lokálne distribučné sústavy relevantné.

Akékoľvek nezhody a nezrovnalosti technického a odborného charakteru vzniknuté medzi prevádzkovateľom lokálnej distribučnej sústavy a pripojeným subjektom (odberateľ, prevádzkovateľ malého energetického zdroja a pod.) budú posudzované a riešené v zmysle ustanovení tohto dokumentu. Vzťahy medzi prevádzkovateľom lokálnej distribučnej sústavy a prevádzkovateľom nadradenej distribučnej sústavy budú riešené a posudzované podľa technických podmienok vydaných prevádzkovateľom nadradenej distribučnej sústavy.

Tento dokument sa zaoberá technickými štandardami len všeobecne. Krajné (medzné) hodnoty týchto štandardov spolu s ďalšími nutnými podrobnosťami pre ich hodnotenie sú uvedené v predpisoch STN EN 50160, STN 330121 a PNE 001.

Jednotlivé ustanovenia tohto dokumentu sú zverejnené prevádzkovateľom prístupnou formou a sú záväzné pre všetky zúčastnené strany.

V Banskej Bystrici, 1/6/2009

Vypracoval: Maroš Hudoba

Obsah

Názvoslovie	3
A/ Technické podmienky prístupu a pripojenia do LDS	6
A.1 Spôsob pripojenia odberateľov pre jednotlivé úrovne napätia	6
A.2 Kompenzácia vplyvu odberateľa na kvalitu elektrickej energie	6
A.3 Miesto pripojenia, meracie miesto, spôsob merania a druh určeného meradla	8
B/ Technické podmienky na prevádzku	10
B.1 Podrobnosti o meracích súpravách, meracích schémach a určených meradlách	10
B.2 Zabezpečenie parametrov kvality dodávky	10
B.3 Podrobnosti o sledovaní parametrov odberného miesta	11
B.4 Výmena informácií o prevádzke	12
C/ Technické podmienky na meranie v LDS	14
C.1 Podmienky na zriadenie obchodného merania	14
D/ Technické podmienky na poskytovanie univerzálnej služby	15
E/ Technické podmienky na prerušenie dodávky elektriny	16
E.1 Dôvody pre prerušenie alebo obmedzenie dodávky	16
E.2 Postup pri plánovaných rekonštrukciách a opravách zariadení distribučnej sústavy	16
E.3 Postup pri haváriách a poruchách na zariadeniach distribučnej sústavy a spôsob odstraňovania ich následkov	17
E.4 Spôsob oznamovania prerušenia alebo obmedzenia dodávky elektrickej energie	17
F/ Technické podmienky na odpojenie z lokálnej distribučnej sústavy	18
F.1 Dôvody pre odpojenie z distribučnej sústavy	18
F.2 Postup pri nedodržaní bezpečnostných a prevádzkových predpisov	18
F.3 Technický postup pri odpájaní z distribučnej sústavy	18
G/ Technické podmienky na stanovenie kritérií technickej bezpečnosti	19
G.1 Bezpečnosť pri práci na zariadeniach distribučnej sústavy	19
G.2 Bezpečnosť pri riadení distribučnej sústavy	19
G.3 Bezpečnosť pri výstavbe	20
G.4 Plán obrany proti šíreniu porúch a plán obnovy po rozpade sústavy	20
G.5 Obmedzovanie spotreby v mimoriadnych situáciách	21
G.6 Podmienky prevádzky distribučnej sústavy pri stave núdze	22
G.7 Skúšky distribučnej sústavy	22
G.8 Rozvoj lokálnej distribučnej sústavy	23
Záverečné ustanovenia	25
Príloha	26

Názvoslovie

Prenosová sústava (PS) súbor vzájomne prepojených elektrických vedení a elektroenergetických zariadení potrebných na prenos elektriny a súbor vzájomne prepojených elektrických vedení a elektroenergetických zariadení potrebných na prepojenie prenosovej sústavy so sústavou mimo vymedzeného územia; súčasťou prenosovej sústavy sú aj meracie, ochranné, riadiace, zabezpečovacie, informačné a telekomunikačné zariadenia potrebné na prevádzkovanie prenosovej sústavy.

Distribučná sústava (DS) súbor vzájomne prepojených elektrických vedení a elektroenergetických zariadení potrebných na distribúciu elektriny na časti vymedzeného územia; súčasťou distribučnej sústavy sú aj meracie, ochranné, riadiace, zabezpečovacie, informačné a telekomunikačné zariadenia potrebné na prevádzkovanie distribučnej sústavy; súčasťou distribučnej sústavy nie je elektrické vedenie a elektroenergetické zariadenie, s ktorým sa zabezpečuje preprava elektriny z územia členského štátu na vymedzené územie alebo na časť vymedzeného územia alebo z územia tretích krajín na vymedzené územie alebo na časť vymedzeného územia.

Lokálna distribučná sústava (LDS) je distribučnou sústavou menšieho rozsahu, ktorá je zvyčajne pripojená do nadradenej regionálnej distribučnej sústavy.

Prevádzkovateľ DS (PDS), prevádzkovateľ LDS (PLDS) právnická osoba, ktorá má povolenie na distribúciu elektriny na časti vymedzeného územia.

Kódex PS (KPS) definuje technické prvky prevádzkových vzťahov medzi prevádzkovateľom PS (PPS) a všetkými ďalšími používateľmi pripojenými k PS. Niektoré jeho ustanovenia sa môžu vzťahovať i na výrobcov elektrickej energie, ktorí sú pripojení do DS.

Prevádzkový poriadok DS (PPDS) definuje obchodné a technické prvky prevádzkových vzťahov medzi prevádzkovateľom DS a všetkými ďalšími používateľmi pripojenými k DS. Okrem ustanovení PPDS, musia prevádzkovatelia DS plniť svoje záväzky vyplývajúce z povolenia ÚRSO, všeobecných legislatívnych predpisov a tiež Kódexu PS (KPS). PPDS neobsahuje všetky predpisy, ktoré majú dodržiavať používatelia pripojení k DS. Títo používatelia musia rešpektovať príslušné legislatívne a technické normy a predpisy platné pre dodávku elektrickej energie.

Prevádzkový poriadok lokálnej distribučnej sústavy (PPLDS) definuje obdobne ako PPDS obchodné a technické prvky prevádzkových vzťahov medzi prevádzkovateľom LDS a všetkými ďalšími používateľmi v rámci rozsahu a technických možností LDS.

Technické podmienky distribučnej sústavy predstavujú súbor technických požiadaviek a postupov uplatňovaných pri prevádzke a rozvoji distribučnej sústavy. Ich obsahová štruktúra a rozsah je usmernená vyhláškou Ministerstva hospodárstva SR č. 337/2005. Uvedené ustanovenia sú platné aj pre lokálnu distribučnú sústavu.

Technické pravidlá distribučnej sústavy predstavujú špecifickú časť technických podmienok, ktorá je špecifikovaná vyhláškou Ministerstva hospodárstva SR č. 337/2005 a ktoré sa predkladajú ministerstvu za účelom informovania Európskej komisie. Uvedené ustanovenia sú platné aj pre lokálnu distribučnú sústavu.

Dispečing rozvodného energetického podniku (DREP) ústredné riadenie prevádzky distribučnej sústavy pomocou ovládacích, meracích a telekomunikačných zariadení. Môže byť tiež označovaný ako „Riadiace centrum VVN“ alebo „Riadiace centrum VN“.

Prevádzkové predpisy pre distribučnú sústavu obsahujú rôzne prevádzkové údaje, ktoré môžu ovplyvňovať používateľa a vyžadujú jeho súčinnosť. Napr. ustanovenia o odhadoch

predkladaného dopytu, plánovanie odstávok zdrojov, hlásenie prevádzkových zmien a udalostí, zaistenie bezpečnosti práce, bezpečnosti prevádzky a postupoch pri mimoriadnych udalostiach.

Odberné miesto je miesto odberu elektriny odberateľa elektriny vybavené určeným meradlom.

Odovzdávacie miesto je miesto odovzdania elektriny od výrobcu do prenosovej alebo distribučnej sústavy alebo miesto odovzdania elektriny medzi prenosovou a distribučnou sústavou alebo medzi dvoma distribučnými sústavami.

OOM zahŕňa odberné alebo odovzdávacie miesto.

Univerzálna služba je poskytovaná dodávateľom elektrickej energie koncovému odberateľovi elektrickej energie. V prípade poskytovania uvedenej služby sú platby súvisiace s prenosom elektriny, distribúciou elektriny, za poskytovanie systémových služieb a nákladov systému uhrádzané príslušnému prevádzkovateľovi sústavy prostredníctvom dodávateľa elektrickej energie.

Dodávka elektriny je predajom elektriny pri ktorom prebieha jej odovzdanie od výrobcu alebo zo susednej prenosovej sústavy do odovzdávacieho miesta prenosovej alebo distribučnej sústavy alebo odberného miesta konečného odberateľa. Dodávka elektriny z výroby nezahŕňa vlastnú spotrebu elektriny na výrobu elektriny alebo tepla a ani spotrebu elektriny uskutočnenú na území výroby pre iné účely.

Prevádzkovateľ obchodného merania je subjektom, ktorý zabezpečuje meranie odberu elektriny určeným meradlom. V DS/LDS zabezpečuje obchodné meranie jej prevádzkovateľ, alebo iná odborne spôsobilá osoba na zmluvnom základe.

Doprava elektriny distribučnou sústavou je dohodovaná oprávneným odberateľom alebo prevádzkovateľom lokálnej distribučnej sústavy s prevádzkovateľom distribučnej sústavy, do ktorej je odberné zariadenie oprávneného zákazníka alebo prevádzkovateľa lokálnej distribučnej sústavy pripojené. Vo všeobecnosti sa jedná o poskytnutie distribúcie.

Odberateľom elektriny je obchodník s elektrinou a koncový odberateľ elektriny.

Obchodníkom s elektrinou je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá nakupuje elektrinu na účely ďalšieho predaja.

Koncovým odberateľom elektriny je odberateľ elektriny v domácnosti alebo odberateľ elektriny mimo domácnosti.

Odberateľom elektriny v domácnosti je fyzická osoba, ktorá nakupuje elektrinu pre vlastnú spotrebu v domácnosti.

Odberateľom elektriny mimo domácnosti je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá nakupuje elektrinu, ktorá nie je využívaná na vlastnú spotrebu odberateľa elektriny v domácnosti.

Oprávneným odberateľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá je oprávnená na výber dodávateľa elektriny.

Používateľ DS/LDS je subjekt, ktorý je akýmkoľvek spôsobom zainteresovaný na prevádzke a činnosti danej sústavy. Typickými používateľmi DS/LDS sú odberatelia elektriny, výrobcovia elektriny, obchodníci s elektrinou ako aj samotný prevádzkovateľ danej sústavy.

Zodpovedný pracovník je pracovník poverený svojim zamestnávateľom vykonávať stanovené úlohy súvisiace s prevádzkou LDS. Môže to byť zodpovedný pracovník prevádzkovateľa LDS, dodávateľa (výrobcu) alebo zákazníka (odberateľa).

Zdanlivý výkon je súčin napätia a prúdu ($P=UI$).

Činný výkon je súčin napätia, prúdu a kosínusu fázového uhla medzi U a I ($P=UI\cos\varphi$).

Výpočet chodu siete je analytický postup získania veľkosti rozloženia tokov výkonu, napätíových pomerov v ES a iných parametrov pre jej definovanú konfiguráciu.

Výpadok DS znamená stav, keď celá DS alebo jej významná časť je neplánovane bez napätia.

Štandardizovaný systém výmeny elektronických dát sú pravidlá určujúce štruktúru a spôsob výmeny elektronických dát na riadenie a vzájomné vysporiadanie obchodov s elektrinou.

Štandardy prevádzky predstavujú súbor záväzných a merateľných požiadaviek na prevádzku riadenej oblasti, ktorej dodržovanie sa preukazuje monitorovaním a kontrolou.

Stav núdze je stav, odlišný od normálneho režimu prevádzky, keď treba prostredníctvom operatívneho riadenia prevádzky zabrániť šíreniu poruchových výpadkov zariadení DS alebo zdrojov.

Ochrany siete predstavujú systém ochrán zariadení prevádzkovateľa LDS alebo používateľa LDS, ktorý zabraňuje poškodeniu zariadenia a ďalšiemu šíreniu poruchy do LDS alebo DS.

Ochrany zdroja predstavujú systém ochrán zabraňujúci poškodeniu zariadenia a šíreniu poruchy do LDS alebo DS.

Kompenzačný prostriedok je zariadenie určené výhradne k výrobe alebo spotrebe reaktančného (jalového) výkonu.

Diagram zaťaženia je časový priebeh špecifikovaného odoberaného výkonu (činného, reaktančného - jalového) v dohodnutom čase (deň, týždeň, rok a pod.).

Bezpečnostné predpisy sú predpisy, ktoré sa vzťahujú na vytvorenie a kontrolu bezpečnej práce.

Elektrická energia – elektrina používanie uvedených termínov je v predloženom materiály z dôvodu kompatibility technických (technické normy) a právnych (zákony, vyhlášky) dokumentov rovnocenné. Pri praktickom uplatnení jednotlivých ustanovení PPLDS je odporúčané dôslednejšie používanie termínov vychádzajúc z ich fyzikálnej podstaty ako napríklad elektrická práca, elektrický príkon a pod.

A/ Technické podmienky prístupu a pripojenia do LDS

Táto kapitola definuje štandardné spôsoby a postup pripájania odberateľov do jednotlivých napäťových úrovní lokálnej distribučnej sústavy (LDS). V prípade, že je daná LDS schopná pripojiť a paralelne prevádzkovať malý energetický zdroj, sú pri jeho odsúhlasovaní a prevádzke uplatňované príslušné ustanovenia tejto kapitoly. Stanovenie technických podmienok a požiadaviek pripojenia lokálnej distribučnej sústavy nie je pre danú sústavu a prevádzkovateľa relevantné.

A.1 Spôsob pripojenia odberateľov pre jednotlivé úrovne napätia

Rozhodnutie o pripojení vydá prevádzkovateľ lokálnej distribučnej sústavy (PLDS) na základe reálnych možností pripojenia.

- Pri odberoch zo sústavy nn možno vo väčšine prípadov rozhodnúť o podmienkach pripojenia na základe údajov podľa formulára, ktorý tvorí prílohu tohto dokumentu.

Návrh pripojenia medzi LDS a používateľom má byť v súlade so zásadami stanovenými v tomto dokumente, ako aj so všetkými úpravami, ktoré PLDS odsúhlasí.

Spôsob štandardného pripojenia odberného miesta je daný menovitým napätím časti LDS, do ktorej je odberné miesto pripojené. Pripojenie k LDS musí mať možnosť odpojenia inštalácie používateľa tak, aby ho mohol PLDS odpojiť z verejne prístupného miesta.

Pripojenia do sústavy nn:

- Pri káblových vedeniach sa pripojenia realizujú výlučne zaslučkovaním, prípadne vyvedením káblovej prípojky z rozvodnej skrine rozvádzača.

A.2 Kompenzácia vplyvu odberateľa na kvalitu elektrickej energie

A.2.1 Požiadavky na chránenie

PLDS pri príprave Zmluvy o pripojení špecifikuje požiadavky na chránenie, pričom ide najmä o nasledovné:

- maximálny čas vypnutia poruchy (od začiatku poruchového prúdu až do zahasenia oblúku) musí byť v rozsahu hodnôt stanovených PLDS a v súlade s limitmi pre hodnoty skratových prúdov prijatými pre LDS,
- používateľ nesmie obmedziť činnosť automatík LDS (opätovné zapínanie, regulácia napätia a pod.), a tým znížiť kvalitu dodávanej elektrickej energie,
- pri pripojení sa k LDS si musí byť používateľ vedomý, že v LDS môžu byť používané prvky automatického alebo sekvenčného spínania; PLDS poskytne na požiadanie podrobné informácie o prvkoch automatického alebo sekvenčného spínania, aby tak používateľ mohol tieto informácie zohľadniť v návrhu svojej sústavy, vrátane riešenia ochrán,
- používateľ si ďalej musí byť vedomý, že pri napájaní zo siete vn s kompenzáciou kapacitných prúdov môže asymetria fázových napätí pri zemnom spojení trvať aj niekoľko hodín.
- umiestnenie ochrán

Ak sú súčasťou odberného elektrického zariadenia trojfázovo napájané spotrebiče alebo spotrebiče s vyššími požiadavkami na kvalitu elektriny, ako je určená technickými normami, môžu byť pripojené len vtedy, ak sú chránené zodpovedajúcimi technickými prostriedkami určenými na obmedzenie negatívnych vplyvov týchto javov:

- straty napätia niektorej fázy, ak ide o spotrebiče,
- prepät'ových impulzov a napät'ových kmitov, ak ide o spotrebiče, ktoré sú citlivé na napätie a na neprerušované napájanie
- zmien frekvencie, ak ide o spotrebiče, ktoré sú citlivé na tieto zmeny.

A.2.2 Požiadavky na uzemnenie

Uzemnenie tej časti sústavy používateľa, ktorá je pripojená k LDS, musí vyhovovať technickému riešeniu určenému prevádzkovateľom LDS.

A.2.3 Skratová odolnosť

Skutočné hodnoty skratovej odolnosti zariadenia používateľa v mieste pripojenia nemôžu byť menšie ako zadané hodnoty skratového prúdu LDS, ku ktorej je zariadenie pripojené.

Pri návrhu vlastnej sústavy berie PLDS do úvahy mieru, o ktorú pripojené zariadenie a sústava používateľa eventuálne zvýši hodnoty skratového prúdu. Aby bolo možné urobiť toto vyhodnotenie, v prípade potreby, treba zabezpečiť výmenu údajov o vypočítaných príspevkoch ku skratovému prúdu vtekajúcemu do sústavy PLDS a pomeroch reaktancie k činnému odporu v príslušných vstupných alebo výstupných miestach pripojenia k LDS.

A.2.4 Kapacitné a indukčné odbery

Používateľ pri podávaní žiadosti o pripojenie k LDS poskytne PLDS požadované údaje. Treba podrobne uviesť údaje o kondenzátorových batériách a reaktoroch pripojených na vysoké napätie, ktoré by mohli mať vplyv na LDS. Na požiadanie PLDS zašle používateľ tiež údaje o kapacitancii a indukčancii časti svojho rozvodu. Údaje musia byť natoľko podrobné, aby umožňovali:

- overiť, či spínacie zariadenia LDS majú vhodné menovité hodnoty,
- preukázať, že používateľ nepriaznivo neovplyvní prevádzku LDS,
- správne dimenzovať zhášacie tlmivky a uzlové odporníky (ak ich PLDS používa na uzemnenie uzlu v sieťach LDS).

A.2.5 Vplyv odberateľa na kvalitu napätia

PLDS špecifikuje technické podmienky na pripojenie do LDS vždy aj zo zreteľom na možnosti zhoršenia kvality elektrickej energie v konkrétnom mieste LDS, nakoľko PLDS je podľa zákona o energetike povinný zabezpečovať dodávku elektrickej energie všetkým odberateľom podľa príslušných technických noriem, najmä podľa STN EN 50160 a PNE 333430-4. Ide najmä o nasledujúce zásady:

- Používateľ LDS môže uviesť do prevádzky len také zariadenia LDS, ktoré svojimi spätnými vplyvmi neprípustne neovplyvňuje LDS a jej používateľov. Ak zistí PLDS prekročenie povolených medzí spätných vplyvov, používateľ je povinný realizovať potrebné opatrenia na nápravu. Inak má PLDS právo takémuto používateľovi obmedziť alebo prerušiť distribúciu.
- Pripájané zariadenia musia disponovať takým stupňom imunity (odolnosti) voči poklesom a prerušeniam napájacieho napätia, definovaným v STN EN 50 160, aby tieto zariadenia nevykazovali zlyhanie funkcie, prípadne nespôsobovali iné následné

škody pri dovolenej frekvencii výskytu poklesov a prerušení stanovených v STN EN 50 160. PLDS nenesie zodpovednosť za prípadné škody, vzniknuté z titulu poklesov a prerušení napájacieho napätia pri dodržaní ustanovení STN EN 50 160.

- Odberateľ musí prevádzkovať technológiu a ostatné odberné zariadenia takým spôsobom, aby pri jestvujúcej minimálnej tvrdosti siete v mieste pripojenia k LDS nenastali negatívne vplyvy predmetných zariadení na LDS, ktorých hodnota by v spoločnom napájacom bode prekročovala limity dané platnými normami (STN EN 50 160). V prípade prekročenia predmetných limitov v spoločnom napájacom bode musí odberateľ realizovať dodatočné opatrenia v oblasti odstránenia nežiadúcich vplyvov.
- LDS a všetky prípojky používateľov k tejto sústave musia byť projektované tak, aby prevádzková frekvencia a úroveň napätia dodávané odberateľovi boli v súlade s STN EN 50160, STN IEC 60038.

Kolísanie napätia, rýchle zmeny napätia a harmonické skreslenie - skreslenie tvaru a priebehu napätia a moduláciou sínusovky napätia signálom nižšej frekvencie spôsobené určitými druhmi zariadení, môže nepriaznivo ovplyvniť prevádzku LDS alebo pripojených zariadení. Kvalita parametrov elektriny musí spĺňať požiadavky normy STN EN 50160.

Pri poruchových stavoch a manipuláciách v PS, DS a zariadení k nim pripojených môže dôjsť k prechodným odchýlkam frekvencie a napätia od hodnôt vo vyššie uvedených normách (predpisoch).

Superponované signály - pokiaľ používateľ LDS inštaluje zariadenia pre prenos superponovaných signálov vo svojej sieti, musí takéto zariadenie vyhovovať európskej norme EN 50 065 vrátane dodatkov. V prípade, keď používateľ navrhuje použitie takéhoto zariadenia pre superponované signály v rámci LDS, je nutný predchádzajúci súhlas PLDS.

Na predchádzanie nebezpečia pre osoby a zariadenia je používateľ LDS povinný riadiť sa normami STN 332000-4-45 a ďalej žiadať od výrobcov zariadení, aby vyhovovali parametrom kvality dodávanej elektrickej energie v danej LDS definované v STN EN 50160, STN IEC 60038.

Použitie iných frekvencií na prenos informácií po LDS nesmie mať vplyv na kvalitu elektriny. Prevádzkovanie príslušného zariadenia je možné len so súhlasom PLDS.

A.3 Miesto pripojenia, meracie miesto, spôsob merania a druh určeného meradla

Pred pripojením odberateľ uzavrie Zmluvu o pripojení odberateľa k LDS, v ktorej sú okrem iného špecifikované hranice vlastníctva, spôsob prevádzky, vrátane požiadaviek na diaľkové ovládanie a telemechanické služby za hranicou vlastníctva smerom k odberateľovi a tiež bod, na ktorom sa vyhodnocujú kvalitatívne ukazovatele dodávky a prípadného spätného vplyvu používateľa na LDS.

Vlastníctvo zariadenia je v prípade potreby uvedené písomne v zmluve medzi PLDS a používateľom. Ak nie je medzi zmluvnými stranami zvláštna zmluva, ktorá určí inak, je vlastníčkov povinný zabezpečiť výstavbu, uvedenie do prevádzky, riadenie, prevádzku a údržbu.

Používateľ LDS odovzdá PLDS platnú dokumentáciu v záujme zabezpečenia ďalších prevádzkových potrieb.

O technickej realizácii merania, zbere, prenose a zázname údajov rozhodne PLDS. Za odpočet obchodného merania je zodpovedný PLDS alebo subjekt zabezpečujúci obchodné meranie na základe uzatvorenej zmluvy..

PLDS je partnerom zainteresovaných strán pre oblasť prípravy, výstavby, prevádzky, kontroly a údržby systému obchodného merania. Zainteresované strany sú zároveň oprávnené používať systém obchodného merania podľa pokynov PLDS u všetkých zákazníkov a odberateľov.

V zmysle platnej legislatívy sa obchodné meranie vykonáva len určenými meradlami, ktoré musia byť prevádzkované v zmysle ustanovení zákona o metrologii, príslušných vyhlášok a platných STN. Určené meradlá sú súčasťou meracieho obvodu pozostávajúceho z PTP a PTN, svorkovnic a spojovacích vodičov jednotlivých sekundárnych obvodov.

Údaje získané obchodným meraním sú v elektronickej forme ukladané do databázy systému a môžu byť sprístupnené pre používateľov na základe zmluvy s PLDS. Meranie medzi lokálnou DS a nadradenou DS spravuje prevádzkovateľ nadradenej DS.

Za odberné miesto sa považuje elektrické zariadenie, ktoré tvorí samostatne priestorovo alebo územne uzatvorený a trvalo elektricky prepojený celok, v ktorom je tok elektrickej energie meraný jedným alebo viacerými určenými meradlami. Pokiaľ je trvalo elektricky prepojený celok prerušený, musí spĺňať aj podmienku priamej technologickej nadväznosti.

Subjekt je vo svojich objektoch povinný zabezpečiť dostatočne dimenzované komunikačné cesty k meracej súprave pre všetky zainteresované stránky. Subjekt je povinný predložiť PLDS platnú správu o odbornej prehliadke a skúške energetického zariadenia (revíziu správu), ktorá osvedčuje jeho technickú a prevádzkovú spôsobilosť.

Meranie musí byť transparentné, k nameraným hodnotám má prístup každý zo zainteresovaných partnerov. Konkrétne riešenie prístupu treba dohodnúť s prevádzkovateľom systému obchodného merania.

V prípade poruchy meracieho zariadenia alebo z iného dôvodu kedy nie je možné stanoviť odobratú elektrickú energiu z nameraných hodnôt meracích prístrojov, dotknutá strana (spravidla PLDS) určí náhradné hodnoty pre fakturáciu podľa príslušných ustanovení PPLDS.

Subjekt je povinný starať sa o meracie zariadenie tak, aby nedošlo k neoprávneným zásahom, porušeniu plomb, k poškodeniu inštalovaných zariadení alebo k ich odcudzeniu. Sleduje ich riadny chod a všetky zistené chyby v meraní ohlásí telefonicky aj písomne bez zbytočného odkladu prevádzkovateľovi obchodného merania.

Prevádzkovateľ obchodného merania kontroluje správnosť funkcií systému obchodného merania a korektnú činnosť meracej súpravy. Ak má pochybnosti o správnosti nameraných údajov, alebo ak zistí chybu na meracom zariadení, je povinný zistené chyby odstrániť do 5 pracovných dní. Odstránením chyby sa rozumie aj výmena meracieho zariadenia.

Prevádzkovateľ obchodného merania je povinný na základe písomnej žiadosti odberateľa do 30 dní od jej doručenia overiť meradlo. V prípade zistenia chyby na meradle uhrádza náklady spojené s výmenou prevádzkovateľ meracieho zariadenia. Ak sa na meradle nezistila chyba, uhrádza náklady spojené s jeho preskúšaním žiadateľ. Skúšky vykoná štátna skúšobňa s akreditáciou pre overovanie predmetného druhu určených meradiel.

Aby bola garantovaná včasná inštalácia meracieho zariadenia, subjekt dohodne najneskôr pri spracovaní projektovej dokumentácie s prevádzkovateľom obchodného merania umiestnenie a druh meracieho zariadenia a prístrojových transformátorov.

Subjekt zabezpečí prevádzkovateľovi obchodného merania bezproblémový prístup k meracej súprave a súvisiacim zariadeniam. Prevádzkovateľ obchodného merania je oprávnený kontrolovať zariadenia subjektu až po meracie zariadenie.

Na základe písomného požiadania a za vopred dohodnutých podmienok prevádzkovateľ obchodného merania umožní oprávnenému subjektu monitorovať údaje z meracieho zariadenia.

B/ Technické podmienky na prevádzku

B.1 Podrobnosti o meracích súpravách, meracích schémach a určených meradlách

Systém obchodného merania má svoj štandard, pre tri skupiny odberných miest podľa výšky maximálnej rezervovanej kapacity:

- V napäťovej sústave nn (do prúdovej hodnoty ističa 80A) je použitá meracia súprava pozostávajúca z určeného meradla s priamym zapojením prúdov a napätí v zmysle platných noriem (bez záznamu maximálneho výkonu, bez záznamu profilu záťaže, a bez meracích transformátorov prúdu a napätia). Nad 80 A prúdovej hodnoty hlavného ističa sú použité PTP.

Elektromery v distribučnej sústave nn sa pripájajú ako priame meranie do 80 A ,alebo na vyhradené jadrá PTP. s triedou presnosti 0,5. Trieda presnosti elektromerov môže byť maximálne o jeden stupeň nižšia ako pri PTP. Meranie okrem toho pozostáva z ovládacieho zariadenia, ak je potrebné, nulovacieho mostíka a technického zariadenia regulujúceho veľkosť odberu pred elektromerom –hlavný istič určený prevádzkovateľom distribučnej sústavy.

B.2 Zabezpečenie parametrov kvality dodávky

Presná špecifikácia odberného miesta a hraníc vlastníctva je uvedená v zmluve o pripojení do sústavy uzatvorenej medzi odberateľom a PLDS. Táto zmluva definuje aj bod, v ktorom sa vyhodnocujú kvalitatívne parametre dodávky elektrickej energie a veľkosť spätných vplyvov zariadení odberateľa na LDS. PLDS je oprávnený sledovať vplyv používateľa na LDS. Toto sledovanie sa spravidla týka veľkosti a priebehu činného a jalového výkonu prenášaného odberným miestom.

V prípade, keď používateľ dodáva, alebo odoberá z LDS činný alebo jalový výkon, ktorý prekračuje dohodnuté hodnoty pre odberné miesto, bude PLDS o tom používateľa informovať a podľa potreby doloží i výsledky takéhoto sledovania, pričom používateľ môže požadovať technické informácie o použitej metóde sledovania.

V prípadoch, keď používateľ prekračuje dohodnuté hodnoty, je povinný neodkladne obmedziť odber alebo dodávku (prenos) činného a jalového výkonu na rozsah dohodnutých hodnôt.

Aj v prípadoch, keď používateľ požaduje zvýšenie činného a jalového výkonu, ktoré neprekračuje technické možnosti odberného miesta, musí dodržať hodnotu technického maxima podľa platnej zmluvy o distribúcii, ak nepožiadal PLDS o zmenu tejto zmluvy, a táto zmena nebola technicky zabezpečená.

Kvalitatívne parametre dodávanej elektrickej energie sú stanovené pomocou vybraných prevádzkových parametrov za normálnych prevádzkových podmienok v súlade so štandardom UCTE, STN EN 50160. Uvedené charakteristiky sa nevzťahujú na:

- prevádzkové situácie pri likvidácii porúch,
- dočasné prevádzkové zapojenia v LDS alebo v nadradenej DS v priebehu plánovaných prác (údržba, výstavba a pod.),
- stavy núdze.

B.3 Podrobnosti o sledovaní parametrov odberného miesta

B.3.1 Frekvencia sústavy

Menovitá frekvencia napájacieho napätia je 50 Hz. V normálnom prevádzkovom stave musí byť stredná hodnota základnej frekvencie meraná v intervale desať sekúnd pre sústavy so synchronným pripojením k vzájomne prepojenej sústave v rozsahu 49,5 ÷ 50,5 Hz počas 95 % týždňa (ľubovoľných sedem po sebe nasledujúcich dní) a v rozsahu 47,0 ÷ 52,0 Hz počas 100% týždňa.

B.3.2 Veľkosť napájacieho napätia

Veľkosť napájacieho napätia pre odberateľa je definovaná pre spoločný napájací bod. Za normálneho prevádzkového stavu, ktorý vylučuje prerušovanie napätia, musí byť počas jedného týždňa 95% desaťminútových stredných efektívnych hodnôt napájacieho napätia v rozsahu $U_n \pm 10\%$.

B.3.3 Obsah harmonických

Za normálneho prevádzkového stavu musí byť počas týždňa 95% desaťminútových stredných efektívnych hodnôt napätia každej harmonickej v rozsahu podľa nasledujúcich tabuliek.

Pre sústavu nn:

Nepárna harmonická (nenásobok 3)	Hodnota (%)	Nepárna harmonická (násobok 3)	Hodnota (%)	Párna harmonická	Hodnota (%)
5	6,0	3	5,0	2	2,0
7	5,0	9	1,5	4	1,0
11	3,5	15	0,5	6	0,5
13	3,0	21	0,5	8	0,5
17	2,0			10	0,5
19	1,5			12	0,5
23	1,5			>12	0,5
25	1,5				

B.3.4 Asymetria napájacieho napätia

Za normálneho prevádzkového stavu musí byť počas týždňa 95 % desať minútových stredných efektívnych hodnôt spätnej zložky napájacieho napätia menších ako 2 % súslednej zložky.

B.3.5 Veľkosť riadiacich signálov zo siete odberateľov

Za normálnych prevádzkových podmienok musí byť stredná hodnota napätia riadiaceho signálu meraná počas 3s v ľubovoľnom dennom období v 99 % prípadov menšia ako 0,3% UN.

B.3.6 Rýchle zmeny napätia

Počas normálnej prevádzky rýchle zmeny napätia neprekročia 4% U_N , ale môžu sa vyskytnúť zmeny až do 6% U_N s krátkym trvaním.

Dlhodobý činiteľ flickeru (P_{fl}) spôsobená rýchlou zmenou napätia nemá prekročiť hodnotu 1,0 pre 95 % týždňa.

B.3.7 Požiadavky na prístrojové vybavenie

Prístrojové transformátory

Trieda presnosti PTP a prístrojového transformátora napätia (PTN):

- 0,5 % pre obchodné meranie,
- 0,5% riadenie sústavy,
- 1,0 % pre informatívne meranie,
- 5P10 pre PTP pre ochrany,
- 3P pre PTN pre ochrany.

Sekundárne výstupy:

- PTP - 1 (5) A,
- PTN - 100, $100/\sqrt{3}$, 100/3 V.

Prevodníky na meranie striedavých veličín

Prevodníky P, Q, U, I, f s analógovým výstupom:

- základná presnosť $\leq 0,5 \%$,
- vstup 3 x 100 V združené (fázové), 3 x 1 A (5 A), imp/prúd (napr. elektromery),
- výstup ± 5 mA, 4-20 mA alebo ± 20 mA,
- max. záťaž 3 až 5 k Ω podľa typu,
- napájanie 220V/50Hz.

Združené prevodníky P, Q, U, I, f:

- základná presnosť $\leq 0,5 \%$,
- vstup 3x100 V združené alebo fázové, 3 x 1A (5A),
- výstup sériová komunikácia, normované protokoly IEC

Signalizácia

Pre prenos a spracovanie signálu v jednom smere resp. povelu v opačnom smere v reťazci, technológia - RIS riadeného objektu - prenos - ASDR DREP (čas od zopnutia kontaktu v technológií po zobrazenie signálu na obrazovke)

< 5 s

Pričom reakčný čas RIS riadeného objektu (čas od zopnutia kontaktu v technológií po vyslanie telegramu na komunikačnú linku)

<< 1 s

Analogický reakčný čas systému ASDR DREP (čas od odoslania povelu na obrazovke po vyslanie telegramu na komunikačnú linku)

<< 1 s

B.4 Výmena informácií o prevádzke

Výmena informácií prebiehajúca medzi PLDS a ďalšími používateľmi zahŕňa údaje, ktoré sú potrebné na efektívnu a koordinovanú prevádzku LDS a zabezpečenie jej budúceho rozvoja. Výmena informácií tiež slúži pre potreby štatistického vyhodnocovania vybraných údajov a monitorovanie dodržiavania podmienok udelenia povolenia ÚRSO.

Aby mohol PLDS dodržať požiadavky autorizácie a ďalších záväzných predpisov, sú používatelia LDS povinní na žiadosť PLDS poskytnúť dostatočné údaje a informácie pre

plánovanie. Používatelia, na ktorých sa požaduje odhad ich budúcej spotreby, musia poskytnúť tieto údaje podľa požiadaviek PLDS. Súčasťou týchto údajov je plán rozvoja pokrývajúci nasledujúce roky, najviac však 5 rokov.

Okrem periodických aktualizácií plánovacích údajov má používateľ povinnosť včas oznámiť tiež podstatné zmeny vo svojom odbernom mieste, alebo prevádzkovom režime, aby PLDS mohol vypracovať svoj plán rozvoja, jeho rozpočet a prípadne vykonať potrebné úpravy LDS. Takéto informácie musia obsahovať všetky zmeny zníženia či zvýšenia maximálnej spotreby alebo dodávaného výkonu. V prípade neplánovaných zmien v sústave používateľa, alebo prevádzkovom režime, používateľ čo najskôr vyrozumie PLDS, aby mohol prijať potrebné opatrenia na nepredvídané situácie.

Pokiaľ PLDS už dostal od používateľa informácie alebo údaje, alebo keď PLDS navrhuje úpravy vo svojej LDS, ktoré v oboch prípadoch podľa názoru PLDS môžu ovplyvniť zariadenia ktoréhokolvek používateľa, PLDS tohto používateľa oboznámi s predpokladanými návrhmi riešenia vzniknutej situácie. Toto ustanovenie podlieha obmedzeniam plynúcich z časových možností sprístupnenia tejto informácie a ustanoveniam o utajovaní a ochrane hospodárskej súťaže.

V prípadoch, kedy PLDS z prevádzkových dôvodov rozhodne, že je nutné zabezpečiť výmenu dát v reálnom čase medzi PLDS a používateľom v bežnej prevádzke i v núdzových situáciách, informačné zariadenia a ich následná údržba budú podliehať rovnakým pravidlám, aké platia pre silové rozvody.

C/ Technické podmienky na meranie v LDS

C.1 Podmienky na zriadenie obchodného merania

Obchodné meranie sa vykonáva pre účel platby za dodanú, odobratú, prenesenú elektrickú energiu, denné zúčtovanie a za zúčtovanie distribučných služieb. Legislatívny a obsahový rámec je daný príslušnými právnymi predpismi.

PLDS pred pripojením ku DS vybuduje na vlastné náklady meracie miesto (meracie miesto môže byť súčasťou nn rozvodne trafostanice z ktorej sa odberateľ pripája), ktoré zahŕňa všetky obvody a konštrukčné diely meracej súpravy vrátane elektromera, ktorý dodá PDS. Meracie miesto sa buduje za účelom merania tokov elektrickej energie (dodávka alebo odber). Elektromer, ktorý plní úlohu určeného meradla pre zúčtovanie, ostáva vo vlastníctve PLDS ako aj ostatné zariadenia meracieho miesta, vrátane meracích transformátorov, budú vo vlastníctve PLDS.

Pri budovaní merania sa subjekt riadi podľa pokynov prevádzkovateľa tej siete, ku ktorej bude pripojený a podľa pokynov prevádzkovateľa obchodného merania. Meraciu súpravu je povinný dať do správy prevádzkovateľovi obchodného merania, ktorý je povinný za úhradu zabezpečiť jej prevádzku v zmysle platnej legislatívy.

D/ Technické podmienky na poskytovanie univerzálnej služby

Súhrn technických podmienok na poskytovanie univerzálnej služby v sebe zahŕňa realizáciu opatrení zo strany PLDS v kooperácii s jej ostatnými používateľmi, ktoré zabezpečujú výmenu informácií a dát spojených so zabezpečením distribučných služieb.

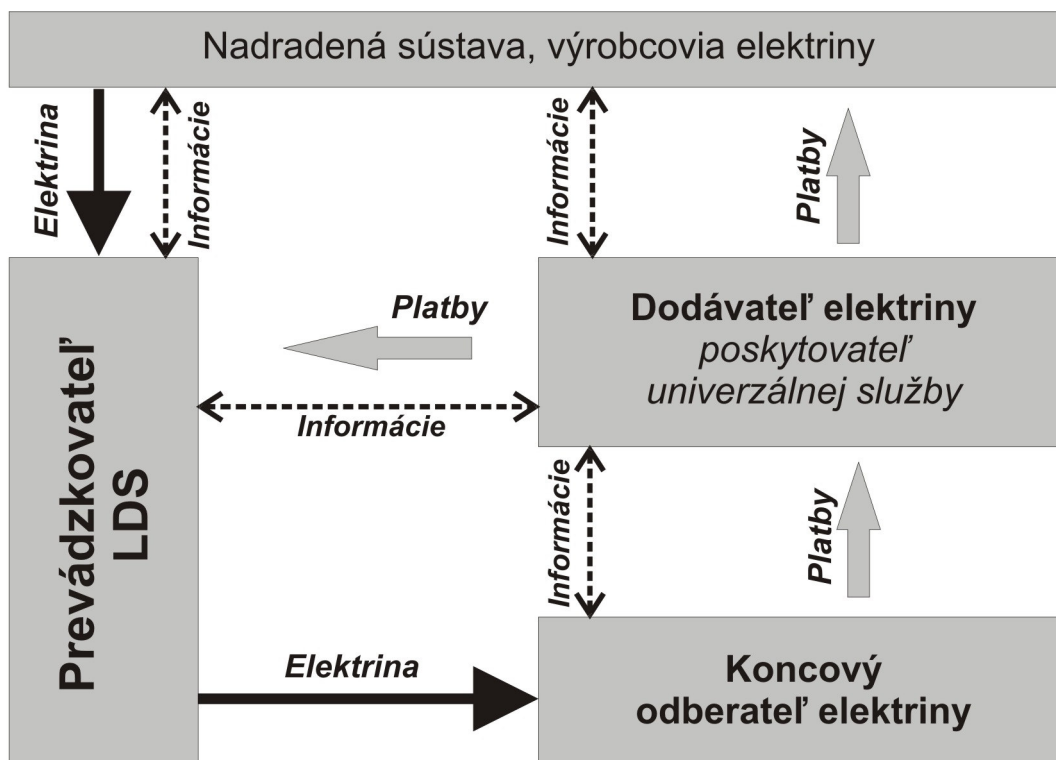
Spôsob a podmienky poskytovania univerzálnej služby je členený do nasledovných kategórií:

- poskytovanie univerzálnej služby,
- meranie univerzálnej služby,
- ukončenie poskytovania univerzálnej služby.

Praktická realizácia každej z kategórií poskytovania univerzálnej služby musí prebiehať v zmysle uzatvorených zmlúv podľa príslušných legislatívnych úprav v elektroenergetike a ustanovení Prevádzkového poriadku LDS.

PLDS sa s dodávateľom elektriny, ktorý poskytuje univerzálnu službu koncovému odberateľovi elektriny dohodne a uzatvorí písomnú zmluvu v ktorej špecifikujú spôsob a časový harmonogram poskytovania informácií o službách spojených s dodávkou elektrickej energie. Na základe uvedenej zmluvy bude mať dodávateľ elektriny prístup ku všetkým meraným údajom v LDS súvisiacich s realizáciou dodávky elektriny koncovému odberateľovi.

Znázornenie vzťahov, ktorých realizácia musí byť stanovená písomnou zmluvou pre poskytovanie univerzálnej služby je znázornená na nasledujúcom obrázku.

E/ Technické podmienky na prerušenie dodávky elektriny

E.1 Dôvody pre prerušenie alebo obmedzenie dodávky

PLDS môže obmedziť alebo prerušiť dodávku elektrickej energie bez nároku na náhradu škody s výnimkou prípadov, keď škoda vznikla zavinením prevádzkovateľa LDS, v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutnú dobu v nasledujúcich prípadoch:

- bezprostrednom ohrození života, zdravia alebo majetku osôb a pri likvidácii týchto stavov,
- stavoch núdze alebo pri predchádzaní stavu núdze,
- neoprávnenom odbere elektriny,
- zabránení prístupu k meraciemu zariadeniu odberateľom elektriny alebo výrobcom elektriny,
- plánovaných prácach na zariadeniach sústavy alebo v ochrannom pásme,
- poruchách na zariadeniach sústavy a počas ich odstraňovania,
- dodávke elektrickej energie prostredníctvom zariadení, ktoré ohrozujú život, zdravie alebo majetok osôb,
- odbere elektrickej energie zariadeniami, ktoré ovplyvňujú kvalitu a spoľahlivosť dodávok elektrickej energie, v prípade že odberateľ neuskutočnil v požadovanej lehote po upozornení PLDS nápravu pomocou dostupných technických prostriedkov,
- dodávke elektrickej energie zariadeniami, ktoré ovplyvňujú kvalitu a spoľahlivosť dodávok elektrickej energie, v prípade že výrobca neuskutočnil v požadovanej lehote po upozornení PLDS nápravu pomocou dostupných technických prostriedkov,
- neplnení zmluvne dohodnutých platobných podmienok za distribúciu elektrickej energie po predchádzajúcej výzve.

E.2 Postup pri plánovaných rekonštrukciách a opravách zariadení distribučnej sústavy

Plánovanie opráv a údržby (vrátane likvidácie dôsledkov porúch) je súhrn činností a technicko-organizačných opatrení, zameraných na spoľahlivý chod LDS. Za údržbu, opravy a likvidáciu poruchových stavov zodpovedá majiteľ príslušného zariadenia. Údržbové práce sa delia na údržbu preventívnu a neplánovanú (odstránenie poruchových stavov).

Účelom plánovania opráv a údržby je definovanie základných pravidiel a určenie postupov na zabezpečenie bezporuchovej prevádzky zariadení LDS a stanovenie právomoci a zodpovednosti útvarov údržby, prípadne poverených pracovníkov. Jeho výstupom je plán opráv a údržby jednotlivých zariadení LDS.

Neplánované práce sú povolené len vo výnimočných prípadoch a to pri likvidácii porúch, keď hrozí nebezpečenie z omeškania alebo pri ohrození zdravia alebo života.

Údržba na zariadení LDS sa vykonáva v zmysle interných predpisov PLDS. Na vykonávanie preventívnej údržby zariadení sú vypracované technologické postupy. Údržbu členíme na plánovanú a na neplánovanú (mimoriadnu), ktorá je vyvolaná dôsledkom prevádzkovej udalosti.

Údržba sa podľa interných predpisov PLDS vykonáva pochôdzkovými kontrolami, odbornými skúškami, odbornými prehliadkami a diagnostickými meraniami. O vykonanej práci sa vyhotovuje písomný doklad (protokol, záznam, zápis, správa) podľa druhu práce. Zistené nedostatky sa podľa naliehavosti odstraňujú bezprostredne pri údržbe, alebo sa ukladajú do databanky závad a sú podkladom pre prípravu opráv.

Vyhotovený záznam o príslušnej prehliadke sa po odstránení zistených chýb archivuje v zmysle vnútorného predpisu PLDS do nasledujúcej prehliadky.

PLDS v súlade s plánom preventívnej údržby počas vykonávania prác, pri ktorých je nutné časti zariadení vypnúť, môže meniť spôsob prevádzky príslušnej časti zariadenia. Počas realizácie údržby možno v danej lokalite obmedziť distribúciu elektrickej energie v súlade so zákonom č. 656/2004 Z. z. o energetike a o zmene niektorých zákonov.

Intervaly, v ktorých treba vykonávať jednotlivé prehliadky, sú dané typom zariadenia a typom prehliadky a tieto lehoty sú uvedené v interných predpisoch PLDS. V prípade nových zariadení sa príslušný predpis dopĺňa podľa potreby v zmysle požiadaviek a odporúčaní príslušného výrobcu.

E.3 Postup pri haváriách a poruchách na zariadeniach distribučnej sústavy a spôsob odstraňovania ich následkov

Pri výskyte závažných porúch alebo havárií na zariadeniach distribučnej sústavy sú PLDS (poverení zodpovední pracovníci) a dotknuté subjekty povinné postupovať podľa vypracovaných havarijných plánov.

Havarijný plán obsahuje informácie v stručnej, jasnej a prehľadnej forme so zohľadnením miestnej situácie, zvyklostí a organizačnej štruktúry PLDS. Aktualizácia havarijných plánov sa vykonáva pri významných zmenách v štruktúre PLDS.

Havarijný plán PLDS jen koordinovaný s havarijnými plánmi prevádzkovateľa nadradenej DS a ďalších dôležitých partnerov. Jeho hlavné časti tvoria:

- stručný opis LDS vrátane vonkajších prepojení,
- organizačnú schému PLDS s opisom základných vzťahov a zodpovednosti v oblasti distribúcie el. energie
- zaradenie LDS alebo jej častí do regulačných, vypínacích a frekvenčných plánov prevádzkovateľa nadradenej DS,
- prehľad kapacít pre prevádzku, údržbu a opravy,
- pracovné pokyny, jednotlivé havarijné plány pre vybrané dôležité objekty,
- plán k predchádzaniu stavov núdze a k obnove prevádzky zariadení LDS.

E.4 Spôsob oznamovania prerušenia alebo obmedzenia dodávky elektrickej energie

PLDS oznamuje začiatok plánovaného obmedzenia alebo prerušenia distribúcie elektrickej energie vrátane doby jej trvania najmenej 30 dní pred plánovaným začatím obmedzenia nasledovným spôsobom:

- Používateľom sústavy na napätových úrovniach **nn**: zverejnením na internetových stránkach PLDS a podľa uváženia tiež obvyklým spôsobom (písomná informácia e-mailom, výveska v informačnej tabuli a pod.).

F/ Technické podmienky na odpojenie z lokálnej distribučnej sústavy

F.1 Dôvody pre odpojenie z distribučnej sústavy

Používateľ, ktorému bolo zo strany PLDS preukázané dlhodobé prekračovanie stanovených technických parametrov prevádzky zariadení zapojených v LDS alebo porušovanie ustanovení zmluvy o pripojení, je povinný urobiť nápravu, alebo odpojiť od LDS zariadenia, ktoré tieto problémy vyvolávajú, a to neodkladne alebo v termíne určenom po dohode s PLDS.

Ak nebude v časovo dohodnutej dobe urobená náprava a nepriaznivý stav spätného ovplyvňovania sústavy alebo porušovanie zmluvy z jeho strany trvá i naďalej, bude takýto používateľ odpojený z LDS bez nároku na úhradu prípadnej škody.

F.2 Postup pri nedodržiavaní bezpečnostných a prevádzkových predpisov

V prípade zistenia porušovania bezpečnostných a prevádzkových predpisov je potrebné ihneď vykonať opatrenia zo strany PLDS a dotknutých subjektov vedúce k urýchlenému zjednaniu nápravy.

Postup jednania a zodpovednosť zúčastnených strán je určená príslušnými zákonnými nariadeniami dotýkajúcich sa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci ako aj vnútornými predpismi bezpečnosti práce PLDS.

F.3 Technický postup pri odpájaní z distribučnej sústavy

Spôsob odpájania jednotlivých subjektov z distribučnej sústavy určí PLDS pre každý prípad zvlášť na základe interných smerníc a postupov zohľadňujúcich:

- napäťovú úroveň na ktorej je realizované odpojenie,
- možnosti danej časti sústavy,
- spôsob prevádzky pripojených zariadení,
- bezpečnosť a ochranu zdravia,
- zabráneniu vzniku prípadných škôd na majetku.

G/ Technické podmienky na stanovenie kritérií technickej bezpečnosti

G.1 Bezpečnosť pri práci na zariadeniach distribučnej sústavy

Pravidlá bezpečnosti práce na zariadeniach LDS slúžia pre zabezpečenie bezpečnosti práce v sústave, ktoré bude PLDS aplikovať takým spôsobom, aby boli splnené požiadavky Zákona o energetike a ďalších zákonných predpisov a podmienok v rámci povolenia ÚRSO pre rozvod elektrickej energie.

Od používateľov LDS sa vyžaduje, aby dodržovali rovnaké pravidlá a normy pre zabezpečenie bezpečnosti práce pri výkone prác a skúšok v odbernom mieste medzi PLDS a používateľom.

Pravidlá zabezpečenia bezpečnosti práce je povinný dodržiavať PLDS a všetci používatelia LDS, vrátane tých, ktorí sú s nimi vo vzájomnom vzťahu vrátane:

- výrobcov elektrickej energie,
- ďalších PDS, ktorí sú pripojení k tejto LDS,
- odberateľov z napäťovej úrovne vn,
- všetkých ostatných, ktorých podľa uváženia určí PLDS.

G.1.1 Schválené systémy zabezpečenia bezpečnosti

Systém zabezpečenia bezpečnosti práce určuje zásady a postupy tam, kde treba i dokumentáciu, ktorá sa používa pre zabezpečenie ochrany, zdravia a bezpečnosti všetkých osôb, ktoré pracujú na zariadeniach LDS alebo zariadeniach k nej pripojených a bola vymedzená zodpovednosť pracovníkov, ktorí prácu pripravujú a riadia. Tento systém na základe platných príslušných noriem určí PLDS a ostatní používatelia uvedení v tomto dokumente.

G.1.2 Prevádzkové rozhranie a zásady

Miesta prevádzkových rozhraní, z ktorých musí systém riadenia bezpečnosti vychádzať, sa určia po vzájomnej dohode. Dohoda bude obsahovať i určenie osôb poverených zabezpečením systému bezpečnosti práce.

G.1.3 Oprávnený personál

Systém zabezpečenia bezpečnosti musí obsahovať ustanovenia o písomnom poverení pracovníkov prichádzajúcich do styku s riadením, prevádzkou, prácou alebo skúšaním zariadení a prístrojov, tvoriacich súčasť LDS.

Každé jednotlivé poverenie musí špecifikovať druh práce, pre ktorú platí a presne vymedzenú časť sústavy, ku ktorej sa vzťahuje.

G.2 Bezpečnosť pri riadení distribučnej sústavy

Zodpovednosť za riadenie časti sústavy sa určí po dohode medzi PLDS a používateľmi v súlade s Dispečerským poriadkom dispečingu prevádzkovateľa nadradenej DS (DPD) a jeho prevádzkovou inštrukciou (PI).

Tým sa zabezpečí, že iba jedna zmluvná strana bude vždy zodpovedná za určitú časť zariadenia alebo vybavenia.

PLDS a používatelia menujú osoby trvalo zodpovedné za koordináciu bezpečnosti práce v sústave. Zoznam týchto osôb vrátane spojenia medzi nimi si vzájomne vymenia a udržujú ho aktuálny.

G.2.1 Dokumentácia

PLDS a používatelia budú schváleným spôsobom PDS dokumentovať všetky príslušné prevádzkové udalosti, ku ktorým došlo v DS v ktorejkoľvek sústave k nej pripojenej, a tiež zabezpečovanie bezpečnostných predpisov.

Všetku dokumentáciu vzťahujúcu sa k LDS alebo sústave používateľa a k vykonaným bezpečnostným opatreniam, alebo skúškam, bude uchovávať PLDS a príslušný používateľ v čase stanovenom príslušnými predpismi, najmenej však jeden rok.

G.2.2 Schémy sústavy

PLDS a príslušný používateľ si budú vzájomne vymieňať schémy, ktoré budú obsahovať dostatočné množstvo informácií pre riadiaci personál, aby tak mohol plniť svoje povinnosti.

G.2.3 Komunikácia

Tam, kde PLDS primerane špecifikuje požiadavky na zabezpečenie komunikácie, budú vybudované komunikačné systémy medzi PLDS a používateľmi tak, aby bola zabezpečená bezpečná a spoľahlivá prevádzka sústavy.

V prípadoch, že sa PLDS rozhodne, že sú potrebné pre spoľahlivú a bezpečnú prevádzku záložné alebo alternatívne komunikačné systémy, dohodne sa PLDS s používateľmi na týchto prostriedkoch ako aj na ich zabezpečení.

Pre zabezpečenie účinnej koordinácie činnosti si PLDS a príslušní používatelia vzájomne vymenia súpis telefónnych čísiel a volacích znakov.

PLDS a príslušní používatelia zabezpečia nepretržitú dosiahnuteľnosť personálu s potrebným oprávnením všade tam, kde to prevádzkové potreby vyžadujú.

G.3 Bezpečnosť pri výstavbe

V súlade so zákonnými predpismi a povolením ÚRSO musia byť urobené opatrenia na zabezpečenie bezpečnosti a ochrany staveniska.

Všetky zmluvné strany urobia opatrenia vedúce k tomu, aby bol personál na stavbe vhodným spôsobom upozornený na špecifické nebezpečenstvá stavby, a to už pred vstupom na stavenisko. Zahrnú sa do nich trvalé i dočasné nebezpečenstvá stavby. Tam, kde je nebezpečie kontaminácie alebo niečo podobné, musia byť personálu poskytnuté vhodné ochranné prostriedky a zabezpečené postupy odstránenia prípadných následkov takéhoto nebezpečia.

Na stavbách s inštalovaným zariadením vo vlastníctve PLDS budú zástupcami PLDS vykonávané inšpekčné kontroly.

G.4 Plán obrany proti šíreniu porúch a plán obnovy po rozpade sústavy

Plán obrany proti šíreniu porúch a plán obnovy po rozpade sústavy je predmetom dohody medzi PLDS, prevádzkovateľom nadradenej DS a PPS a je obsahom osobitnej PI.

G.5 Obmedzovanie spotreby v mimoriadnych situáciách

Prevádzkové predpisy pre distribučnú sústavu sa týkajú opatrení na riadenie spotreby pri stavoch núdze, alebo pri činnostiach bezprostredne brániacich jej vzniku, ktoré zabezpečuje PLDS alebo používateľ s vlastnou sústavou pripojenou k tejto LDS podľa Vyhlášky MH SR č. 206/2005 o stavoch núdze v energetike.

Táto časť platí pre:

- zníženie odberu
 - obmedzením regulovanej spotreby pomocou HDO,
 - znížením napätia,
 - znížením odoberaného výkonu vybraných odberateľov v súlade s vyhláseným stupňom regulačného plánu.
- prerušenie dodávky elektrickej energie podľa vypínacieho plánu, nezávisle na frekvencii siete
- automatické frekvenčné vypínanie podľa frekvenčného plánu v závislosti na poklese frekvencie siete

Označenie riadenie spotreby zahŕňa všetky tieto spôsoby slúžiace na dosiahnutie novej rovnováhy medzi zdrojmi a spotrebou. Cieľom je stanoviť postupy umožňujúce PLDS dosiahnuť zníženie spotreby za účelom zabránenia vzniku poruchy alebo preťaženia ktorejkoľvek časti elektrizačnej sústavy bez toho, aby došlo k neprípustnej diskriminácii jedného alebo skupiny odberateľov. PLDS sa pritom riadi vyhláškou o stave núdze, prevádzkovými poriadkami nadradených sústav a ďalšími doplňujúcimi predpismi.

Riadenie spotreby, ktorú vykonáva prevádzkovateľ nadradenej DS môže ovplyvniť PLDS pripojeného k tejto DS i jeho odberateľov.

G.5.1 Postup pri opatreniach stavu núdze

Opatrenia pre zníženie odberu v rámci LDS:

- PLDS môže pre predchádzanie vzniku poruchy alebo preťaženia sústavy využívať prostriedky na zníženie odberu. Za použitie tohto opatrenia je zodpovedný PLDS.
- Prevádzkovateľ nadradenej DS spracuje v zmysle vyhlášky č. 206/2005 o stave núdze v energetike a podľa pokynov SED regulačný plán, ktorého jednotlivé stupne 2 až 6 určujú hodnoty a časy platnosti obmedzenia odoberaného výkonu vybraných odberateľov. V tomto pláne je zahrnutá aj LDS, pričom jeho ustanovenia sú záväzné pre prevádzkovateľa LDS a jej používateľov.

Využitie príslušného stupňa regulačného plánu vyhlasuje a odvoláva SED, prevádzkovateľ nadradenej DS zabezpečuje jeho reguláciu v zmysle vyhlášky.

G.5.2 Automatické frekvenčné vypínanie podľa frekvenčného plánu

Prevádzkovateľ nadradenej DS zabezpečuje vo vybraných miestach DS technické prostriedky na automatické frekvenčné vypínanie pri poklese frekvencie siete pod hodnoty dané frekvenčným plánom.

Frekvenčný plán spracováva SED v spolupráci s držiteľmi povolenia ÚRSO na výrobu a rozvod elektrickej energie.

Automatické vypínanie zaťaženia sa vykonáva pri poklese frekvencie pod 49,0 Hz. Počet stupňov, ich nastavenie a veľkosť vypínacieho zaťaženia určuje SED na základe výpočtov. V pásme 49,0 až 48,1 Hz sa využíva frekvenčné vypínanie na riešenie porúch systémového charakteru, na riešenie lokálnych porúch možno využiť i vypínanie so stupňami pod 48,1 Hz.

Pri výbere odpojovaného zaťaženia prihliada prevádzkovateľ nadradenej DS na základe dohôd s prevádzkovateľom LDS k bezpečnosti prevádzky zariadení a k riziku škôd spôsobených dotknutým odberateľom.

Zahrnutie PLDS do frekvenčného plánu musí byť obsiahnuté v ich zmluvách s prevádzkovateľom nadradenej DS.

G.5.3 Informovanie používateľov

Ak vykonáva prevádzkovateľ nadradenej DS riadenie spotreby podľa pokynov alebo požiadaviek SED alebo PPS za účelom chránenia PS, musí reagovať rýchle a až následne na požiadanie poskytne používateľom informácie vhodným spôsobom.

Ak vykonáva prevádzkovateľ nadradenej DS riadenie spotreby za účelom chránenia DS, bude následne používateľov podľa potreby na požiadanie vhodným spôsobom informovať.

G.6 Podmienky prevádzky distribučnej sústavy pri stave núdze

PLDS je povinný vykonávať opatrenia a postupy vyplývajúce zo stavu núdze vzťahujúce sa k jeho LDS. Táto povinnosť vyplýva zo zákona č. 656/2004 Z. z. o energetike a o zmene niektorých zákonov. Podrobnosti stanovuje Vyhláška MH SR č. 206/2005.

G.7 Skúšky distribučnej sústavy

Táto časť PPLDS stanovuje povinnosti a postupy pri organizovaní a vykonávaní takých skúšok LDS, ktoré majú, alebo by mali mať, významný dopad na LDS, alebo sústavy používateľov. Sú to skúšky, pri ktorých dochádza k napodobeniu alebo riadenému vyvolaniu nepravidelných, neobvyklých, či extrémnych podmienok vo vlastnej LDS alebo len v niektorej jej časti alebo v susediacich DS. Skúšky pri uvádzaní do prevádzky zariadenia, resp. opakované skúšky sa nezahrňujú do tejto škály skúšok.

Pokiaľ má PLDS alebo používateľ úmysel vykonať skúšky svojej sústavy, ktorá bude, alebo by mohla mať vplyv na cudzie sústavy, oznámi ju navrhovateľ všetkým subjektom, ktorí by mohli byť skúškou postihnutí.

Návrh bude daný písomnou formou a bude obsahovať údaje o povahe a účele navrhovanej skúšky LDS, a tiež i o výkone a umiestnení príslušného zdroja alebo zariadenia.

Pokiaľ by príjemca návrhu považoval informácie za nedostatočné, vyžiada si od navrhovateľa dodatočné informácie tiež písomnou formou, a tieto mu musia byť poskytnuté čo najskôr.

Celkovú koordináciu skúšky LDS zabezpečí PLDS s využitím informácií získaných podľa požiadaviek PPLDS. Na základe úvahy určí, ktorých používateľov okrem navrhovateľa by sa mohla skúška týkať.

Koordinátora skúšky, ktorým bude osoba so zodpovedajúcou kvalifikáciou a skúsenosťami, menuje PLDS po dohode s používateľmi, ktorých sa bude skúška týkať.

Koordinátor skúšky v spolupráci s dotknutými subjektami posudzuje:

- Podrobnosti o povahe a účelnosti navrhovanej skúšky LDS ako i ďalšie okolnosti uvedené v informácii o návrhu skúšok vrátane dodatočných informácií,
- hospodárske i prevádzkové hľadiská a riziká skúšky
- možnosť kombinácie navrhovanej skúšky LDS s inými skúškami a s odstavkami zdrojov alebo zariadení, ktoré prichádzajú do úvahy na základe požiadaviek plánov prevádzky zo strany prevádzkovateľov sústav a používateľov.

Koordinátor skúšky v spolupráci s dotknutými subjektami vypracuje presný plán a program skúšky. V programe bude uvedené poradie, predpokladaný čas vypínania, personál vykonávajúci skúšku vrátane osôb zodpovedných za bezpečnosť práce a ďalšie skutočnosti, ktoré sú považované za potrebné. Výsledný program skúšky zaväzuje všetkých zainteresovaných konať v súlade s ustanoveniami programu.

Všetky problémy, spojené so skúškou v LDS, ktoré prípadne nastanú, alebo ktoré sa očakávajú v čase od vydania programu do jej konania, musia byť čo najskôr písomnou formou oznámené koordinátorovi skúšky. Ak dôjde koordinátor k názoru, že tieto problémy vyžadujú dodatok k programu, alebo jej odklad, vyrozumie vhodným spôsobom o tejto skutočnosti všetky zúčastnené strany.

Ak sú v deň navrhovanej skúšky prevádzkové podmienky v LDS také, že si niektorá zo zúčastnených strán praje začiatok či pokračovanie skúšky odložiť alebo zrušiť, bude táto strana o svojom rozhodnutí a dôvodoch ihneď informovať koordinátora. Ten potom podľa okolností skúšky zruší, alebo odloží a pokiaľ je to možné, dohodne so zúčastnenými stranami iný vhodný termín.

Po ukončení skúšky LDS vypracuje koordinátor skúšky písomný protokol o skúške. Tento záverečný protokol musí obsahovať opis skúšaného stroja alebo zariadenia a opis vykonanej skúšky vrátane výsledkov, záverov a doporučení.

G.8 Rozvoj lokálnej distribučnej sústavy

Plánovanie rozvoja LDS je nepretržitou činnosťou, ktorej výsledkom je zabezpečenie jej spoľahlivej prevádzky z krátkodobého a dlhodobého hľadiska. Zvláštna pozornosť musí byť venovaná koordinácii plánovania LDS na miestach prepojenia so susednými DS, ktoré sú ďalej integrované do nadradených elektrizačných sústav. Výsledkom efektívneho rozvoja musí byť zabezpečovanie štandardných distribučných služieb z hľadiska spoľahlivosti a bezpečnosti.

Z časového pohľadu sa delí plánovanie rozvoja LDS na:

- dlhodobý rozvoj s časovým horizontom 5 až 10 rokov a viac,
- strednodobý rozvoj s časovým horizontom 3 až 5 rokov,
- krátkodobý rozvoj s časovým horizontom do 2 rokov.

Výsledkom dlhodobého rozvoja je overenie správnosti prijatej koncepcie rozvoja a upresnenie schémy LDS. Rešpektovaním neistôt pri odhade budúceho rozvoja možno predpokladať spoľahlivosť chodu budúcej LDS. Výsledky prác rozvoja na čas 5 až 10 rokov sú poslednou etapou, ktorá rieši funkčné súvislosti jednotlivých rozhodujúcich stavieb z komplexného pohľadu celej LDS. Riešenie výhľadu LDS na tento čas musí byť jednoznačné, lebo sa vstupuje do prípravy jednotlivých stavieb.

Strednodobý rozvoj taktiež upresňuje schému budúcej LDS. Slúži však predovšetkým na prípravu konkrétnych investičných projektov v LDS (nové vedenia a transformátory, inštalácia kompenzačných prostriedkov a pod.). Vypracované štúdie riešia túto problematiku z technického aj ekonomického hľadiska, z pohľadu výhodnosti a návratnosti variantných riešení.

Krátkodobý rozvoj slúži na rozhodovanie o konkrétnych investičných projektoch menšieho rozsahu. Rieši tiež aktuálne problémy, ktoré neboli riešené v strednodobom rozvoji.

G.8.1 Základné dokumenty plánovania rozvoja LDS

Rozvojové dokumenty vypracované prevádzkovateľom LDS sú zamerané najmä na:

- rozvoj konfigurácie LDS, ktorá zodpovedá predpokladanému rastu spotreby elektrickej energie, rešpektujú sa rozvojové zámery a požiadavky súčasných a potenciálnych odberateľov,

- obnovu dožívajúceho zariadenia vyplývajúcu z rastu prevádzkových parametrov, rastu skratových prúdov, technickej a morálnej životnosti zariadení,
- zabezpečovanie distribučných služieb v oblasti spoľahlivosti, stability prevádzkových parametrov, racionalizácie a modernizácie technologických a riadiacich činností.

G.8.2 Väzby s používateľmi a nadradenou distribučnou sústavou

Pri plánovaní rozvoja, ako aj pri riešení problémov lokálneho charakteru je nutná úzka spolupráca PLDS a jej používateľov. S rozvojom LDS musí byť koordinovaný aj rozvoj nadradenej DS s ktorou je LDS prepojená. Cieľom rozvojových štúdií je optimálne zásobovanie všetkých odberateľov cestou vhodného investovania v jednotlivých častiach sústavy.

Údaje potrebné pre tvorbu rozvojových štúdií si prevádzkovatelia jednotlivých prepojených sústav vzájomne vymieňajú pre časové horizonty 5, 10 a viac rokov. Vzájomne odovzdané údaje nesmú byť bez súhlasu poskytovateľa použité na iné než koncepčné práce a nesmú byť poskytnuté tretej strane. Aktuálne problémy a otázky rozvoja väzieb medzi sústavami musia byť prerokované na spoločných poradách pracovníkov útvarov rozvoja jednotlivých sústav.

Závěrečné ustanovenia

Technické podmienky prevádzkovateľa lokálnej distribučnej sústavy HTMAS s.r.o. boli vypracované prevádzkovateľom LDS a predstavujú súhrn požiadaviek a pravidiel uplatňujúcich sa pri prevádzke a rozvoji LDS. Jednotlivé ustanovenia tohto dokumentu sú záväzné pre všetkých oprávnených používateľov LDS. Prevádzkovateľ LDS je oprávnený kedykoľvek požadovať od používateľov sústavy dôkaz o dodržiavaní pravidiel a podmienok uvedených v tomto dokumente.

Rozsah týchto Technických podmienok je možné meniť a dopĺňať iba formou dodatkov, ktoré musia byť včas zverejnené a prístupné pre všetkých oprávnených používateľov LDS na príslušnej web stránke prevádzkovateľa LDS.

Kapitola „A/ Technické podmienky prístupu a pripojenia,, je predložená Ministerstvu hospodárstva SR na účely informovania Európskej komisie podľa § 3 ods. 6 písm. e) zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike a o zmene niektorých zákonov.

Tieto technické podmienky vstupujú do platnosti 1. júna 2009.

Príloha

Formulár odporúčaných údajov pre posúdenie pripojenia odberateľa do sústavy nn

Do nasledujúcich vyznačených políčok vpíšte alebo označte požadované údaje:

Žiadosť o pripojenie:

- nového odberného zariadenia
- zvýšenie odoberaného výkonu existujúceho zariadenia

Charakter odberu:

-

Rezervovaný výkon odberného miesta:

- súčasný kW
- požadovaný kW

Požadovaný termín pripojenia:

-

Pripojenie nového odberného miesta:

- trvalé
- dočasné

Požiadavka na zvýšenie spoľahlivosti dodávky:

- áno
- nie

Elektrické spotrebiče	Inštalovaný príkon súčasný [kW]	Inštalovaný príkon požadovaný [kW]
Elektrické zvráacie zariadenia		
Pohony, motory		
Pohony s meničmi kmitočtu		
Spotrebiče s kolísavým priebehom prúdu alebo s častým zapínaním		
Elektrické priamo výhrevné vykurovanie a ohrev TÚV		
Elektrické akumuláčné vykurovanie a ohrev TÚV		
Elektrické hybridné vykurovanie a ohrev TÚV		
Osvetlenie		
.....		
.....		
.....		